

Nr 306

Av herrar **Antonsson** och **Andersson** i *Knäred*, om studiebidrag och stipendier till elev vid ej statsunderstödd folkhögskola.

Av årets statsverksproposition framgår att skolöverstyrelsen vid tidpunkten för ingivande av petita för budgetåret 1962/63 hade inspekterat fyra ej statsunderstödda folkhögskolor och tillstyrkt dessas ansökningar om statligt driftbidrag. Dessa folkhögskolor är således godkända av skolöverstyrelsen, men statligt driftbidrag har ännu ej kommit dem till del, vilket är synnerligen besvärande för ifrågavarande huvudmän. Dessa måste på andra vägar hopbrunga ifrågavarande medel, så att verksamheten vid skolorna kan upprätthållas. Härtill kommer emellertid en annan omständighet, som också skapar svårigheter för huvudmännen, men som särskilt berör eleverna. Statliga stipendier och studiebidrag utgår nämligen inte till elever vid folkhögskolor, som ej erhållit statligt driftbidrag. I den mån eleverna skall få ekonomiskt stöd får detta åstadkommas på andra vägar än genom det eljest regelmässigt förekommande statliga studiestödet.

Det intresse som huvudmännen visat för den fria bildningsform folkhögskolan utgör, medför att de påtager sig väsentliga ekonomiska uppoffringar för uppförande av lokaliteter vid dessa skolor.

Huvudmännen för nytillkomna skolor får f. n. vänta i flera år innan statliga driftbidrag erhålles, vilket medför en ytterligare ekonomisk belastning. Det kan inte vara rimligt att huvudmännen därutöver skall påtaga sig dryga kostnader för stipendiegivning till eleverna under de första verksamhetsår statligt driftbidrag icke utgår.

Det synes uppenbart att åtgärder måste vidtagas i syfte att eliminera dessa olägenheter. Anslaget till driftbidrag till folkhögskolorna måste, såsom yrkats i annan motion från vårt håll, utgå med större belopp än som förordats i statsverkspropositionen, så att väntetiden för vederbörande skolor inte oskäligt förlängs. Med hänsyn till den tid som under senare år förflutit innan en ny folkhögskola kunnat erhålla driftbidrag — tre av ovannämnda fyra skolor påbörjade sin verksamhet arbetsåret 1958/59 — måste därjämte åtgärder vidtagas för att eliminera den speciella olägenhet och orättvisa, som utgöres av att eleverna ej kan erhålla statliga stipendier och studiebidrag. Detta synes kunna ske genom att eleverna vid folkhögskolorna blir berättigade till nämnda studiestöd inte i och med att skolan tilldelas statligt driftbidrag utan i och med att skolöverstyrelsen efter inspektion tillstyrkt ansökan om statligt drift-

bidrag. Skolöverstyrelsens tillstyrkan av statsbidrag innebär att tillsynsmyndigheten godkänt skolan och dess undervisning för erhållande av statligt stöd — även ur studiebidrags- och stipendiesynpunkt. Skolornas ingivande av ansökan om statligt driftbidrag medför att dessa underställer sig den inspektion och tillsyn, som skolöverstyrelsen fortlöpande kan genomföra.

Det kan således inte råda någon tvekan om att eleverna vid dessa skolor måste anses berättigade till studiestöd i likhet med elever vid andra folkhögskolor. Härtill kommer att tillströmningen till folkhögskolorna är så stor, att det antal elever som genomgår ifrågavarande folkhögskolor ej kan beredas plats vid andra folkhögskolor. En hänvisning till andra folkhögskolor är således ingen lösning på problemet. Vi föreslår därför att ovan nämnda ändring genomföres, så att elever vid berörda skolor kan erhålla studiebidrag och stipendier för genomgång av de kurser som påbörjas efter den 30 juni 1962.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen

I. måtte besluta att studiebidrag och stipendium må utgå även till elev vid ej statsunderstödd folkhögskola, vars ansökan om statligt driftbidrag tillstyrkts av tillsynsmyndigheten, samt

II. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att 36 § Allmänt studiehjälpsreglemente den 30 maj 1958 (nr 326) fr. o. m. den 1 juli 1962 måtte erhålla följande lydelse:

Särskilt studiebidrag enligt 19 § och stipendium enligt 20 § må, med iakttagande av vad nedan i 37—43 §§ sägs, beviljas för genomgång av sådan kurs vid statsunderstödd folkhögskola, vartill skolan erhåller statsbidrag, och av sådan kurs vid ej statsunderstödd folkhögskola vartill ansökan om statsbidrag tillstyrkts av tillsynsmyndigheten.

Stockholm den 25 januari 1962

Johannes Antonsson

Alvar Andersson

i Knäred